

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
З ОСНОВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Спеціальність	193 Геодезія та землеустрій
Освітня програма	Геодезія та землеустрій

І СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Український державний університет залізничного транспорту
Факультет	Будівельний
Розробник	Белікова Наталія Віталіївна
Рівень освіти	Магістр
Семестр вивчення навчальної дисципліни	Перший семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 30 години лекцій, 30 годин практичних занять,
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова
Передумови для вивчення дисципліни	Наукова діяльність у вищих навчальних закладах є невід'ємною складовою освітнього процесу й здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної та виробничої діяльності в системі вищої освіти. Успішність наукової діяльності неможлива без знання її методології, теорії, технології, методів та організації дослідження. Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» вивчає суть методології і методів, вибір напрямку та теми наукового дослідження, організацію науково-дослідної роботи.
Додаткові умови	Без додаткових умов.
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	
Об'єктом даного курсу є вивчення засобів, методів та прийомів наукового дослідження, за	

допомогою яких суб'єкт наукового пізнання одержує нові знання про реальну дійсність.

Предметом дослідження є поняття і методи науки, їх сфера застосування. Знання з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» потрібні студентам, аспірантам, співробітникам наукових підрозділів – усім тим, хто бере участь у навчальному й науковому процесах. Успішне володіння навичками дослідження і творчої роботи допомагає студентам досить легко адаптуватися в професійну діяльність, сприятиме розвитку раціонального, творчого мислення, застосовувати наукові знання в практичну площину.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Наука як система знань

Наука – це система знань.

Великі системи Складні системи Динамічні системи. Кібернетичні або керуючі системи.

Цілеспрямовані системи.

Структура процесу пізнання Види й етапи наукових досліджень

Методологія наукового дослідження

Тема 2. Методи наукового дослідження

Основними компонентами методики дослідження. Способи класифікації, зокрема, за характером пізнавальної діяльності, а також за способом організації дослідження. “науковий метод” і “метод науки”. Різновиди методів наукового пізнання. Дедукція. Синтез. Абстрагування.

Тема 3. Вибір методу дослідження

Зовнішня і внутрішня правдоподібність. Про аналіз розв'язку.

Роль прикидок. Дискретне і неперервне . Вибір ступеня точності методу.

Детермінованість і випадковість Лінійність і нелінійність Уточнення Приклади та еталонні задачі Інтерполяція і екстраполяція

Тема 4. Види та особливості викладу результатів наукових досліджень

Види викладу науково-дослідної продукції Форми викладу матеріалу наукового дослідження Зміст та особливості оформлення тез і матеріалів доповідей

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Як творити нові ідеї.

Ідея – це нова комбінація старих елементів. Наполегливо експериментувати з комбінаціями

Розвиток творчості через візію .Методи стимулювання мислення

Тема 6. Підготовка магістерських і дипломних робіт

Загальні засади щодо вимог підготовки магістерських і дипломних робіт. Написання розділів роботи. Обґрунтування запропонованих проектних рішень. Аналіз існуючих варіантів розв'язування досліджуваної задачі.

Постановка задачі й алгоритм її розв'язування. Організація інформаційного, організаційного, технічного і програмного забезпечення.

Тема 7. Оформлення магістерської (дипломної) роботи

Оформлення магістерської (дипломної) роботи. Оформлення тексту. Підготовка до захисту

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти зможе:	
PH1.	Успішне володіння засобами, методами та прийомами наукового дослідження, за допомогою яких суб'єкт наукового пізнання одержує нові знання про реальну дійсність.
PH2.	Успішне володіння навичками дослідження і творчої роботи допомагає студентам досить легко адаптуватися в професійну діяльність, сприятиме розвитку раціонального, творчого мислення, застосовувати наукові знання в практичну площину.
6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів	
Знання з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» потрібні студентам, аспірантам, співробітникам наукових підрозділів – усім тим, хто бере участь у навчальному й науковому процесах.	
7. Види навчальних занять та навчальної діяльності	
7.1 Види навчальних занять	
Змістовий модуль 1.	
Тема 1. Наука як система знань	
Л 1.	Наука – це система знань. Великі системи. Складні системи. Динамічні системи. Кібернетичні або керуючі системи. Цілеспрямовані системи. Структура процесу пізнання. Види й етапи наукових досліджень. Методологія наукового дослідження
ПР 1	Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі
Тема 2. Методи наукового дослідження	
Л 2.	Основними компонентами методики дослідження. Способи класифікації, зокрема, за характером пізнавальної діяльності, а також за способом організації дослідження. “науковий метод” і “метод науки”. Різновиди методів наукового пізнання. Дедукція. Синтез. Абстрагування.
ПР 2.	Поняття науки та її нормативне регулювання
Тема 3. Вибір методу дослідження	
Л 3.	Зовнішня і внутрішня правдоподібність. Про аналіз розв'язку. Роль прикидок. Дискретне і неперервне. Вибір ступеня точності методу. Детермінованість і випадковість. Лінійність і нелінійність. Уточнення. Приклади та еталонні задачі. Інтерполяція і екстраполяція
Тема 4. Види та особливості викладу результатів наукових досліджень	

Л 4.	Види викладу науково-дослідної продукції. Форми викладу матеріалу наукового дослідження. Зміст та особливості оформлення тез і матеріалів доповідей.
ПР 3.	Методологічні засади наукових досліджень
ПР 4.	Методика підготовки і оформлення курсових, дипломних та магістерських робіт
Змістовий модуль 2.	
Тема 5. Як творити нові ідеї.	
Л 5.	Ідея – це нова комбінація старих елементів. Наполегливо експериментувати з комбінаціями Розвиток творчості через візію .Методи стимулювання мислення
ПР 5.	Наукова організація дослідного процесу
Тема 6. Підготовка магістерських і дипломних робіт	
Л 6.	Загальні засади щодо вимог підготовки магістерських і дипломних робіт. Написання розділів роботи. Обґрунтування запропонованих проектних рішень.
ПР 6.	Інформаційне забезпечення наукової роботи
Л 7.	Аналіз існуючих варіантів розв'язування досліджуваної задачі. Постановка задачі й алгоритм її розв'язування. Організація інформаційного, організаційного, технічного і програмного забезпечення.
ПР 7.	Економіко-статистичні методи в наукових дослідженнях
Тема 7. Оформлення магістерської (дипломної) роботи	
Л 8.	Оформлення магістерської (дипломної) роботи. Оформлення тексту. Підготовка до захисту
7.2 Види навчальної діяльності	
НД 1.	Підготовка до лекції.
НД 2.	Підготовка до обговорення та/або опитування на семінарському занятті.
НД 3.	Аналіз власної навчальної діяльності (рефлексія).
НД 4.	Підготовка до тестування.
8. Методи викладання, навчання	
Дисципліна передбачає навчання через:	
МН 1.	Традиційна лекція.
МН 2.	Проблемна лекція.

МН 3.	Семінарські заняття.
МН 4.	Mobile Learning/ мобільне навчання.
МН 5.	Blended-learning / змішане навчання.
МН 6.	Аналіз історій і ситуацій.

Лекції надають студентам теоретичну основу з управління земельними ресурсами, що є підґрунтям для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН 1 та РН 2.). Аналіз історій і ситуацій, коли викладач розповідає здобувачам освіти реальну чи вигадану історію, що є прикладом певного поняття чи теорії, а студенти висловлюють свої думки, оцінюють поведінку і дії, наслідки. Проблемно-пошукові методи навчання передбачають закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання, здійснення обробки теоретичного матеріалу і основних положень під час проведення досліджень за темою дисципліни (РН 1., РН 2.). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій, а також робота в невеликих групах для проведення аналізу ситуацій, що будуть представлені іншим групам, а потім проаналізовані та обговорені на загальній дискусії. Під час підготовки до аналізу та порівняння об'єктів студенти розвиватимуть навички комунікативного спілкування, критичного та аналітичного мислення, синтезу ефективних ідей в теорії та практичних дій. Гнучкість, доступність та персоніфікація навчання забезпечується m-learning з використанням мобільних пристроїв. Навчання через blended-learning з використанням MOODLE, в межах якого студент здобуває знання як очно, так і самостійно онлайн.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Контроль навчальної роботи студента і оцінювання здійснюються за 4-бальною (традиційною) шкалою:

Оцінка	Рівень	Визначення
5 (відмінно)	високий	відмінне виконання без помилок; студент здійснює евристичний пошук, використовує знання для розв'язання проблемних ситуацій, які характеризуються певною невизначеністю умов
4 (добре)	достатній	вище середнього рівня з кількома помилками; використовує знання у практичній діяльності при розв'язуванні типових ситуацій
3 (задовільно)	середній	виконання задовольняє мінімальні критерії; студент відтворює знання, передбачені даною програмою
2 (незадовільно)	початковий	виконання не задовольняє мінімальні критерії; можливе повторне складання

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені наступні методи поточного формативного оцінювання: опитування студента та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладача в процесі підготовки до виконання тестових завдань, оцінювання поточного тестування.

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Методи оцінювання:	
М 1.	Опитування.
М 2.	Метод самооцінки.
М 3.	Тестовий контроль.
Форма підсумкового контролю – залік.	
10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	
10.1 Засоби навчання	
ЗН 1.	Мультимедіа
ЗН 2.	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, онлайн-опитування)
ЗН 3.	Сервіс для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей: Zoom.
10.2 Інформаційне та навчально- методичне забезпечення	
Основна література	1. Вітлінський В.В. Моделювання економіки: Навч. посібник / Вітлінський В.В. – К.: КНЕУ, 2003. – 408 с. 2. Гордон Драй ден Революція в навчанні / Гордон Драйден, Джаннетт Вос. / Перекл. з англ. М. Олійник. – Львів: Літопис, 2005. – 542 с. 3. Кустовська О.В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Курс лекцій / Кустовська О.В. – Тернопіль: Економічна думка, 2005. – 124 с. 4. Лудченко А.А. Основы научных исследований: Учебное пособие / Лудченко А.А., Лудченко Я.А., Прима Т.А. / Под ред. А.А. Лудченко. – К.: О-ва “Знання”, КОО, 2000. – 114 с. 5. Макілвейн А. УДК – останні розробки та плани на майбутнє / Макілвейн А. // Бібліотеки та асоц. в світі, що змінюється: нові технології та нові форми співробітництва. – 1998. – т.2. – С. 454-459. 6. Галян О. В. Методологія наукових досліджень фізичної терміносистеми французької мови / О. В. Галян // Актуальні питання іноземної філології: наук. журнал. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. – №12. – С. 46-51. 7. Бистрицька А. К. Основи наукових досліджень : конспект лекцій / А. К. Бистрицька. – Харків, 2012. – 75 с. 8. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підруч. для бакалаврів, магістрантів і аспірантів екон. спец. вищ. навч. закл. освіти / М. Т. Білуха. – К. : АБУ, 2002. – 480 с.

	9. Богдан С. К. Методи й методика лінгвостилістичних досліджень : метод. рекомендації для слухачів і керівників секції української мови / С. К. Богдан. – Луцьк, 2011. – 28 с. 10. Глущенко В. А. Лінгвістичний метод і його структура / В. А. Глущенко // Мовознавство. – 2010 – № 6. – С. 32–44. 11. Данилюк Н. О. Принципи та методи сучасного лінгвістичного аналізу тексту / Н. О. Данилюк // Сучасні мово- та літературознавчі методології та нові прочитання художнього тексту : антологія / упоряд. Л. К. Оляндер, О. В. Богданова, Ю. В. Громик, І. Ф. Штейнер. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – С. 656–662. 12. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / А. М. Єріна, В. Б. Захожай, Д. Л. Єрін. – К. : ЦНЛ, 2004. – 212 с. 13. Єфремова Н. В. Методичні рекомендації до оформлення та виконання наукових робіт на здобуття кваліфікації спеціаліста (магістра) для студентів факультету романо-германської філології / Н. В. Єфремова, Л. Є. Смалько. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2006. – 40 с. 24
Допоміжна література	1. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вузів / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – 3-є вид., перероб. і доп. – К. : Професіонал, 2005. – 240 с. 2. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Колесников. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 144 с. 3. Колісніченко Е. В. Основи наукових досліджень : опорний конспект лекцій / Е. В. Колісніченко. – Суми, 2012. – 83 с. 4. Кочерган М. П. Методологія мовознавства. Методи мовознавчих досліджень // Кочерган М. П. Загальне мовознавство : навч. посіб. / М. П. Кочерган. – К. : Академія, 2006. – 464 с. 5. Крушельницька, О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2006. – 206 с. 6. Методичні рекомендації до організації навчально-дослідницької діяльності студентів та написання наукових робіт / О. Є. Іванашко. – Луцьк, СНУ ім. Лесі Українки, 2017. – 64 с. 7. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник / П'ятницька-Позднякова І.С. – К.: 2003. – 116 с. 8. Юринець В.Є. Роль комп'ютерного забезпечення у формуванні фахівців з економіки / Юринець В.Є. // Національні інтереси. – Львів, 2004, серія – регіональна безпека держави, вип.11., – С.97-100.

	9. Юринець В.Є. Інформаційні системи управління персоналом, діловодства і документообігу: Навч. посібник / Юринець В.Є., Юринець Р.В. – Львів: “Тріада плюс”, 2008. – 628 с.